

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

جهت گیری ها و خط مشی های دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

ویراست سوم / مهر ماه ۱۳۸۵

شورای مدیریت دفتر

باسمه تعالی

آموزش و پرورش از بسترهای مهمی است که وظیفه دارد با تربیت نیروی انسانی متخلّق و کارآمد در چارچوب مبانی فکری انقلاب و نظام اسلامی و در راستای تحقق سند چشم‌انداز ۲۰ساله‌ی کشور فلاح، رشد و سعادت فرد و جامعه را تأمین و تضمین نماید. قطعاً یکی از عوامل مهم این امر، برنامه درسی و مواد آموزشی مناسب می‌باشد.

در این راستا، ضمن ارج نهادن به همه‌ی تلاش‌هایی که تاکنون به‌عمل آمده است، باید با اتخاذ سیاست‌ها و خط‌مشی‌های روشن و مؤثر برای نزدیک‌تر شدن به اهداف مصوب، تلاش هماهنگ و مجدانه‌ای را سامان داد.

به همین منظور، دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی برای تحقق اصول و مبانی برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی (مصوب شورای عالی آموزش و پرورش در سال ۱۳۷۹) و اجرای سیاست‌ها و رویکردهای مصوب نظام، جهت‌گیری‌ها، خط‌مشی‌ها و روش‌های زیر را در تولید برنامه‌ها و مواد درسی و بازنگری و اصلاح آن مورد تأکید قرار می‌دهد.

این مجموعه به همت شورای مدیریت دفتر تدوین شده و پس از نظرخواهی از کارشناسان و بررسی مجدد، به تصویب رسیده است.

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

مهرماه ۱۳۸۵

رعایت مبانی، اصول و ارزش‌های تربیت دینی به معنای عام و عمیق آن، بهره‌برداری از مطالعات و تجربیات ملی و جهانی، توجه به نیازها و اقتضائات کنونی و آینده‌ی جامعه در راستای افزایش و تعمیق کارآمدی و بازدهی برنامه‌های درسی و مواد آموزشی، اصول حاکم بر همه‌ی جهت‌گیری‌ها و خط‌مشی‌های دفتر خواهد بود.

در رویکردها

۱. توجه بیش‌تر به اهداف فرهنگی - تربیتی نظام آموزش و پرورش
۲. توجه به نقش تربیتی و هدایتی معلم و نیز ارتقای جایگاه وی از یاددهی صرف به تسهیل در امر یادگیری.
۳. تقویت برنامه‌محوری به جای کتاب‌محوری با تأکید بر کاهش تمرکز در برنامه‌ریزی و انعطاف در برنامه‌های درسی
۴. بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در برنامه‌های درسی و مواد آموزشی

در محتوا

۵. ارتقای خودباوری و هویت اسلامی - ایرانی.
۶. اهتمام نسبت به تقویت و ارتقای آداب و مهارت‌های زندگی
۷. توجه به نیازهای علمی و فکری دانش‌آموزان و نیز فناوری‌ها و دانش‌های نوین
۸. توجه به یادگیری عمیق و معنی‌دار، تعدیل حافظه‌مداری و تأکید بر پژوهش‌محوری

در قالب‌ها

۹. تقویت رویکرد چندرسانه‌ای و توسعه‌ی استفاده از «بسته‌ی آموزشی» به جای «کتاب درسی».
۱۰. اصلاح و ارتقای کیفیت نگارش و ویرایش کتاب‌های درسی و ساختار و سازمان‌دهی مطالب آن و استفاده از ادبیات مناسب با سطح رشد دانش‌آموزان
۱۱. توجه بیش‌تر به جنبه‌های روان‌شناختی و زیبایی‌شناختی کتاب‌های درسی در جهت افزایش جذابیت و نشاط
۱۲. تعدیل حجم کتاب‌ها و ایجاد تناسب بین محتوا و زمان آموزش
۱۳. کاهش عناوین و تعداد کتاب‌های درسی به‌خصوص در دوره‌ی عمومی براساس رویکرد تلفیق

در زمینه‌ها

۱۴. افزایش بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی و پژوهشی مراکز علمی کشور به‌ویژه مراکز پژوهشی ستادی و استانی آموزش و پرورش
۱۵. افزایش نقش معلمان در تولید برنامه‌های درسی
۱۶. کاربردی نمودن طرح‌های پژوهشی و کاربست نتایج آن‌ها در فرایند برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی
۱۷. کیفیت‌بخشی به پژوهش‌ها و ارزش‌یابی‌های مستمر در راستای نیازسنجی و اصلاح برنامه‌های درسی
۱۸. تقویت و توسعه تعامل فعال با مراکز و دفاتر مرتبط درون یا بیرون وزارتخانه و جلب همکاری آن‌ها.
۱۹. اصلاح، تکمیل و ساده‌سازی مراحل فرایند تولید برنامه‌های درسی

در روش‌ها

۲۰. برون‌سپاری تألیف کتاب‌های درسی در راستای استفاده از همکاری و مشارکت اشخاص و مراکز علمی ذی‌صلاح همراه با ارتقای نقش هدایتی و نظارتی دفتر
۲۱. اتخاذ روش چندتألیفی و زمینه‌سازی برای گسترش آن
۲۲. تکمیل و توسعه‌ی نظام اشاعه‌ی برنامه درسی با استفاده از همه‌ی امکانات و ابزارها